

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پزشکی

پایان نامه برای دریافت درجه
دکترای عمومی پزشکی **MD**
عنوان:

بررسی تنش های اخلاقی پرسنل غیر پزشک اتاق عمل در بیمارستان امیراعلم

استاد راهنما:
دکتر امیراحمد شجاعی
دکتر علیرضا پارساپور

استاد مشاور:
دکتر آرش جعفریه

نگارش:
فاطمه صراطی
سال ۱۳۹۹

چکیده فارسی

مقدمه و هدف: اخلاق پزشکی دانشی است که موضوع آن مسائل و مباحث اخلاقی در حوزه علوم پزشکی است. علمی است که موضوع آن بررسی مجموعه آداب و رفتار پسندیده و ناپسندی است که صاحبان مشاغل پزشکی باید به آن توجه نمایند. جود راهنماها و کدهای اخلاقی در حرفه ی پزشکی، در بهبود و ارتقای عملکرد مطلوب و کمک به حل معضلات اخلاقی حرفه ای صاحبان مشاغل پزشکی و در نتیجه افزایش رضایت بیماران تاثیر بسزایی دارد. بعلاوه این کدها می تواند ابزار قابل اعتمادی برای ارزشیابی عملکرد گروه پزشکی برای دستگاه های نظارت کننده فراهم آورد. ضمن آنکه وجود یک آیین نامه ی واحد، نظیر کدهای اخلاقی برای اجرا در محیط های مختلف درمانی میتواند منجر به وحدت رویه و تقویت حس مسئولیت و تعهد حرفه ای شود و به عنوان نشانه ای از بلوغ حرفه ای در زمینه باشد. این مهم با تبیین و نوشتن کدها و گزاره های اخلاقی محقق می گردد.

گام پیشین برای تدوین گزاره ها و راهنماهای اخلاقی شناخت تنش ها و مشکلات اخلاقی موجود در حوزه عملکردی مورد نظر می باشد. در واقع می توان گفت تنش ها خود بخشی از گزاره های اخلاقی در یک حوزه هستند. در بسیاری از حوزه های علوم پزشکی به شناخت و بررسی تنش ها پرداخته شده اما تاکنون اقدام جدی ای در تدوین کدهای اخلاقی برای اتاق عمل در ایران که اساساً پرداخته نشده و در آن سوی مرزها هم مطالب خیلی کمی پیدا شد لذا پرداختن به این تحقیق هم ضروری و هم مهم است.

با توجه به آنکه حوزه اتاق عمل متشکل از حیطه های عملکردی متنوعی می باشد و حرفه مندان هر حیطه تنش های عملکردی مخصوص خود را دارند، برای محدود شدن حوزه پژوهش، پرسنل غیر پزشک اتاق عمل انتخاب شدند. روش کار: جمع آوری داده ها با انجام مصاحبه های نیمه ساختارمند، مبتنی بر محورهای پرسشگری با پرسنل غیر پزشک اتاق عمل های بیمارستان امیراعلم تهران به جهت ترسیم وضعیت موجود و تعیین اولویت های اخلاقی در حوزه اتاق عمل تا رسیدن به مرحله ی اشیاع انجام شد. در نهایت داده های جمع آوری شده توسط پژوهشگر کدگذاری شد و مفاهیم مشترک مصاحبه ها تحت عنوان تم و ساب تم طبقه بندی شدند.

یافته ها: با تحلیل مصاحبه های انجام شده، تنشهای اخلاقی استخراج شده از مصاحبه ها تحت عنوان پنج تم اصلی و نه ساب تم طبقه بندی شدند. پنج تم اصلی شامل: ۱- جراح سالاری ۲- رفتار نامناسب جراح ۳- تنش های پرسنل با متخصص بیهوشی ۴- تنش های پرسنل اتاق عمل در ارتباط با یکدیگر ۵- تنش های ناشی از ابزار و امکانات.

نتیجه گیری: تدوین کدهای اخلاقی برای اتاق عمل مستلزم شناخت تنش ها و چالش های موجود در این محیط است. در بررسی های گذشته به این مهم از پنجره نگاه پزشکان، خصوصاً جراحان پرداخته شده بود. در این مطالعه ضمن بررسی تنش های موجود از منظر پرسنل غیر پزشک و تهیهی لیستی از چالش های پیش روی ایشان، به ارائه پیشنهاد برای بررسی بیشتر این موضوع از زاویه نگاه دریافت کنندگان خدمت (بیماران و همراهان ایشان) پرداخته شد.

کلمات کلیدی: "تنش اخلاقی"، "اتاق عمل"، "پرسنل غیر پزشک اتاق عمل"، "بیمار"